

„Rozvoj a podpora výroby udržateľného biometánu,
organických hnojív a obehového biohospodárstva“

Komponent 19 REPowerEU
Projekt 19R01-18-P01-00001

PLÁN [OBNOVY]

**KATALÓG ADAPTAČNÝCH A MANAŽMENTOVÝCH OPATRENÍ NA
ZLEPŠENIE PÔDNEJ BIOLÓGIE, NÁVRAT ŽIVÍN DO PÔDY A ROZVOJ
UHLÍKOVÉHO POĽNOHOSPODÁRSTVA
(OPATRENIA, RIEŠENIA A PRÍKLADY Z PRAXE)**

Výstup projektu

Rozvoj a podpora výroby udržateľného biometánu, organických hnojív a obehového hospodárstva realizovaného v rámci komponentu 19 Plánu obnovy – REPowerEU

Projekt realizuje Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v partnerstve s Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym

<https://www.nppc.sk/repower>

Bratislava, december 2025

7. Pasienkové systémy na trávnych porastoch

Kľúčové slová: pasenie, trvalé trávne porasty, pôdny organický uhlík, pôdna biota, biodiverzita.

Charakteristika: Pasienky sú trávne porasty, ktoré slúžia ako zdroj objemového krmiva pre hospodárske zvieratá. Pasenie je najstarším a najprirodzenejším spôsobom prijímania krmiva prežúvavcami.

Hlavný cieľ využitia: Pasienkové porasty sú hlavným zdrojom krmovínovej základne v podhorských a horských oblastiach. Pasenie prispieva k zachovaniu vlastností pôdy a využitiu trávnych porastov v menej dostupnom teréne. Dôležitým pozitívnym aspektom pasenia je aj ich príspevok k welféru zvierat, zlepšeniu ich zdravotného stavu a telesnej kondície.

Vplyv na pôdu:

- zvyšuje sa obsah pôdneho organického uhlíka,
- zvyšuje obsah pôdnej organickej hmoty,
- zvyšuje sa obsah makro- a mikroživín v pôde,
- obmedzuje sa vysychanie pôdy,
- podporuje sa kolobeh živín v systéme pôda – trávny porast – zviera.

Zároveň:

- zvyšuje sa ekologická stabilita krajiny,
- zvyšuje sa estetická hodnota krajiny,
- zvyšuje sa rekreačný potenciál územia.

Vhodnosť pre použitie v poľnohospodárskej praxi: V poľnohospodárskej praxi sa uplatňuje niekoľko systémov. Najvhodnejší spôsob je oplôtkové rotačné pasenie, pri ktorom je plocha pasienka rozdelená na viac oplôtkov. Jednotlivé oplôtky sa postupne spásajú počas pasienkovej sezóny. Ich veľkosť závisí od úrody pasienka, veľkosti stáda a kategórie zvierat. Prestávka medzi využívaním toho istého oplôtku by nemala byť kratšia ako 3 týždne. Dĺžka regenerácie porastu závisí od ročného obdobia, na jar trvá cca 18 – 22 dní, v lete 25 – 30 dní a na jeseň sa predlžuje na 35 – 40 dní. Optimálna výška porastu na spásanie je približne 10 – 15 cm pri hovädzom dobytku a 4 – 6 cm pri ovciach. Porast vyšší ako 20 cm dosahuje fenologickú fázu klasenia a už nie je vhodný na pasenie. Takýto trávny porast je potrebné pokosiť.

Zvieratá spásajú pasienok selektívne. Aby sa predišlo výskytu burín je dôležité nedopasky počas pasienkovej sezóny pokosiť prípadne mulčovať. Pre zachovanie dobrého stavu pôdy a vhodného botanického zloženia je dôležité aj smykovanie porastov a rozotieranie tuhých výkalov.

Ďalším systémom je honové pasenie, kde sú jednotlivé časti pasienka rozdelené prirodzenými hranicami ako sú rokliny, vodné toky, lesy. Zvieratá za prítomnosti pastiera postupne spásajú jednotlivé hony, čo prispieva k lepšiemu využitiu porastov najmä v menej dostupnom teréne.

Najmenej vhodné je voľné pasenie, pri ktorom sa zvieratá pohybujú po celom pasienku. Trávny porast nie je pri tomto spôsobe dostatočne využitý, zvieratá spásajú selektívne chutné rastlinné druhy, čo prispieva k tvorbe nedopaskov. Neustále prechádzanie zvierat po pasienku, najmä na svahoch môže viesť k zničeniu mačiny a pôdneho krytu a následnej erózii pôdy.

Link:

<https://www.nppc.sk/wp-content/uploads/2025/05/Kvalita-travných-porastov-v-pasienkových-chovoch.pdf>

<https://www.agroporadenstvo.sk/index.php?pl=83&article=1861>

<https://agroporadenstvo.sk/rastlinna-vyroba-krmoviny?article=2197>

<https://www.agroporadenstvo.sk/index.php?pl=59&article=1476>

https://www.researchgate.net/publication/327797178_Impact_of_grazing_on_soil_faun

[a](#)